

Projekt riadenia a rozvoja Slovenského technického múzea

Mgr. Zuzana Šullová
Košice, 26. 11. 2020

prezentácia uchádzačky vo výberovom konaní na miesto generálneho/nej riaditeľa/ky STM

MÚZEÁ – zrkadlá spoločnosti

základné poslanie múzeí – špecifických
pamäťových a fondových inštitúcií:

múzeá a galérie **uchovávajú**
cca 60 – 70 % hnuťelného národného
kultúrneho dedičstva, zároveň
množstvo nehnuteľných kultúrnych
pamiatok
kultúrne dedičstvo nielen uchovávajú,
ale ho aj **odborne spravujú**
a **sprístupňujú**

sieť múzeí je tradičná, ale nie
konzervatívna, formuje sa, vyvíja
a reaguje na zmeny spoločnosti...

múzeá uchovávajú pre budúce
generácie objektívnu pamäť –
komplexne a objektívne dokumentujú
zmeny spoločnosti i prírody

nastavujú zrkadlo spoločnosti, ktoré
následne vystavujú pre poučenie – pre
pamäť spoločnosti

Z pracovného stretnutia zástupcov slovenskej múzejnej
a galerijnej obce s ministerkou kultúry N. Milanovou
dňa 9. 6. 2020 v Bratislave

[illegible]

Obhájenie a udržanie fundovanosti múzea a jeho nezastupiteľnosti pri ochrane kultúrneho dedičstva, preukazovanie jedinečného potenciálu pri jeho sprístupňovaní.

Výkon základných odborných činností → všeobecný a nemenný cieľ, od jeho napĺňania sa odvíjajú možnosti ďalšieho rozširovania rozsahu pôsobnosti, aj úspešnosť múzea.

... získavať, vedeckými metódami zhodnocovať a skúmať, ochraňovať, využívať a prezentovať zbierkové predmety, zbierky a dokumentačné materiály viažuce sa ku **komplexnej dokumentácii vývoja vedy, výroby, techniky, dopravy a priemyslu v Slovenskej republike a dokumentáciu k podielu Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky** ako súčasť národného kultúrneho dedičstva...

počet zamestnancov	83/89
odborné činnosti	41
vedúci zamestnanci	9
podporné činnosti	39
kumulované pozície	65 %
brig. dohody a o vyk. práce	28
bežný transfer na činnosť	1 246 000
rozpočtové opatrenia	418 180
vlastné výnosy	305 160
ostatné zdroje (dary).....	1 900
z toho na mzdy	70 %

Aktuálny stav

73 rokov činnosti STM	
počet stavebných objektov	33
..... z toho NKP	16
počet prenajatých objektov	2
.....z toho NKP	1
zbierkový fond	36 050 ks ZP
knižničný fond	19 000 kn. j.
pomocný fond/príslušenstvo	
počet múzeí	4
počet vysunutých prezentačných	
pracovnísk	3
expozícií	30
sprístupnené technické NKP	6

Návrhy eliminácie rizík

prehodnotenie využiteľnosti nehnuteľností
 koncepčné riešenie/združené depozitáre
 efektívne nastavenie udržiavania, obnovy
 centrálny depozitár, objekty STM-MD do majetku štátu do správy STM
 vlastné príjmy/portfólium platených služieb/viaczdrojové financovanie/sponzoring/donoring
 hospodárnosť/investície do dobrých riešení
 posilnenie väzby múzeum – návštevník/vlastná jedinečná „značka“
 kontinuita odbornej práce/aktívna personálna politika
 vybudovať silnú väzbu s externým odborným prostredím
 medziinštitucionálna a medziodborová spolupráca,
 aktívna a efektívna komunikácia so zriaďovateľom
 flexibilita vo všetkých oblastiach

Riziká

rozsiahly majetok
 nedostatok depozitárnych priestorov
 veľký investičný dlh/zastaranosť
 nájom nehnuteľností
 odkázanosť na príspevok zo ŠR
 poddimenzovaný príspevok na činnosť
 konkurencia komerčného prostredia
 personálne kapacity
 vekový priemer
 akvizičný dlh
 nepredvídateľné a často meniace sa
 prostredie/podmienky

Budovanie zbierkového fondu ↔ Vedeckovýskumná činnosť

- pružná reakcia múzea na pokrok vo vede, výrobe a technike
- aktívna selekcia
- dokumentácia súčasnosti
- aktívna komunikácia s potenciálnymi „prispievateľmi“ do zb. fondu
- akvizičná politika = otvorený dokument
- vybudovanie silnej väzby s ďalšími cca 28 múzeami v SR so zbierkami vedy a techniky
- zdroje na výnimočné akvizície
- zdroje na transporty/manipuláciu so špecifickými zbierkovými predmetmi
- VVČ → využitie výstupov v praxi; ošetrovanie ZP; publikum; medziodborová a medziinštitucionálna spolupráca

5-ročný plán akvizícií
1-ročné akvizičné zámery
% pasívnej selekcie

rok 2019:
50 % ZP kúpa
20 % dar
20 % vlastný výskum

Bezpečnosť

Trvalé odborné uloženie zbierkových predmetov

- centrálny depozitár
- + 2 500 m² do roku 2023
- zdieľané depozitáre (napr. ŠVK a STM)
- zóny múzejných priestorov
- podmienky priestorov s dočasným umiestnením ZP
- „moderné“ technológie zefektívnenia odborných revízií, evidencie/kontroly pohybu ZP

38 depozitárov
kurátor-kustód
neštandardné situácie
úložiská v exteriéroch

Odborné činnosti

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov

- zlúčenie existujúcich pracovísk
- personálne zabezpečenie
- revitalizácia pracovísk
- špecializácie
- externé čiastkové úkony
- dodávateľské reštaurovanie
- etapovité projekty
- výkon
- spolupráca s externým prostredím
- fin. zdroje na náročné reštaurovanie

Sprístupňovanie zbierkových predmetov a vedomostí o nich

- potenciál zbierok dejín vedy a techniky → dynamika/moderné technológie
- obnova expozícií – akútne 30 %
- reinštalácie sídlo STM Košice, Múzeum dopravy, Múzeum letectva, Kaštieľ v Budimíre
- II. etapa Československé letectvo – dobudovanie expozičného celku Múzea letectva
- II. etapa „Elektro okolo nás“ – komplexná reinštalácia expozície z 90. r. 20. stor.
- Doba plastov/Plastic Times – „zrkadlo spoločnosti“
- režim a podmienky exteriérových prezentácií ZP

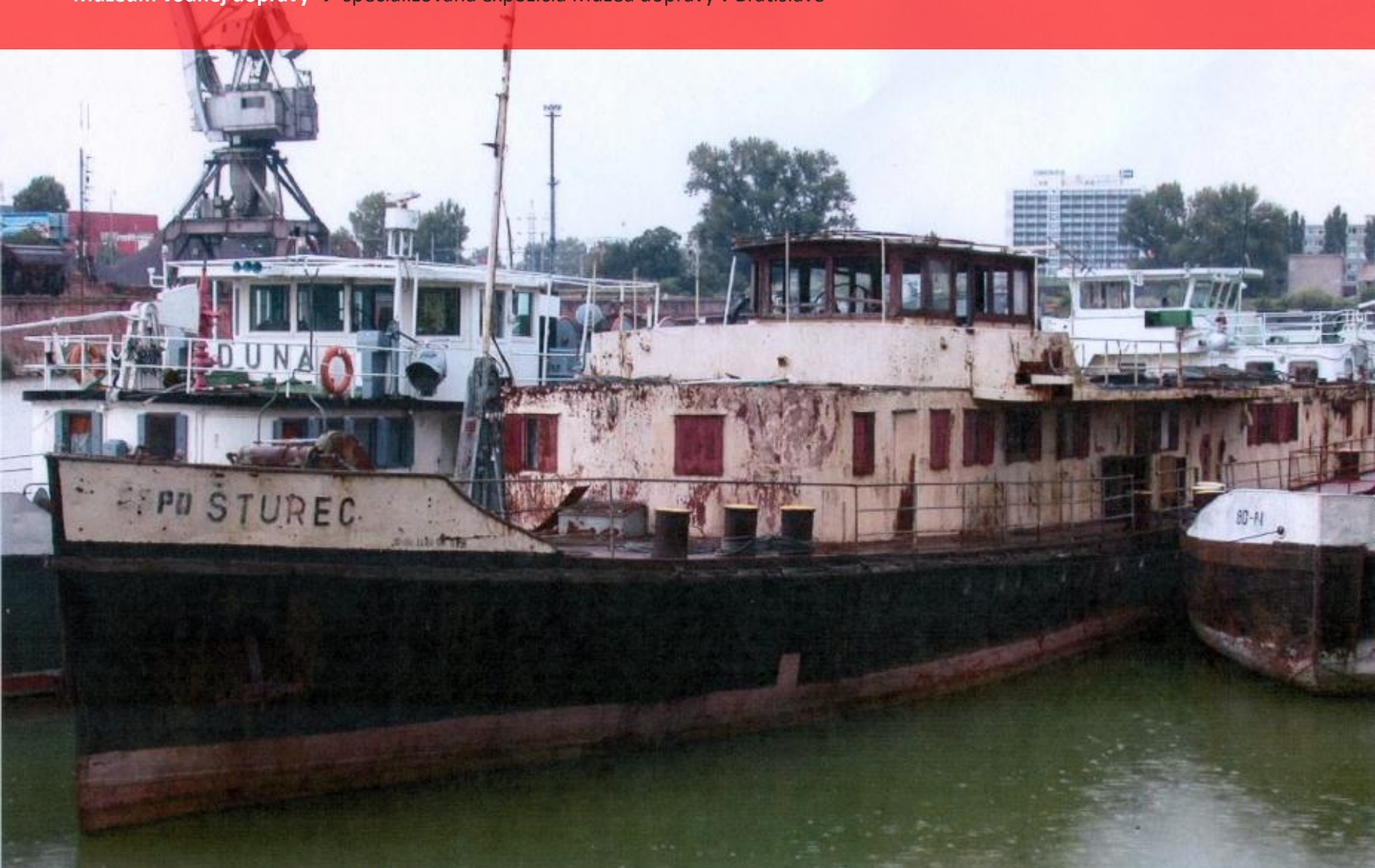
31 (30) expozícií
26 celoročná prevádzka
3 kraje; 6 miest (obcí)
75 % > 10 rokov
30 % kritický stav

Sprístupňovanie zbierkových predmetov a vedomostí o nich

Múzeum vodnej dopravy → špecializovaná expozícia Múzea dopravy v Bratislave

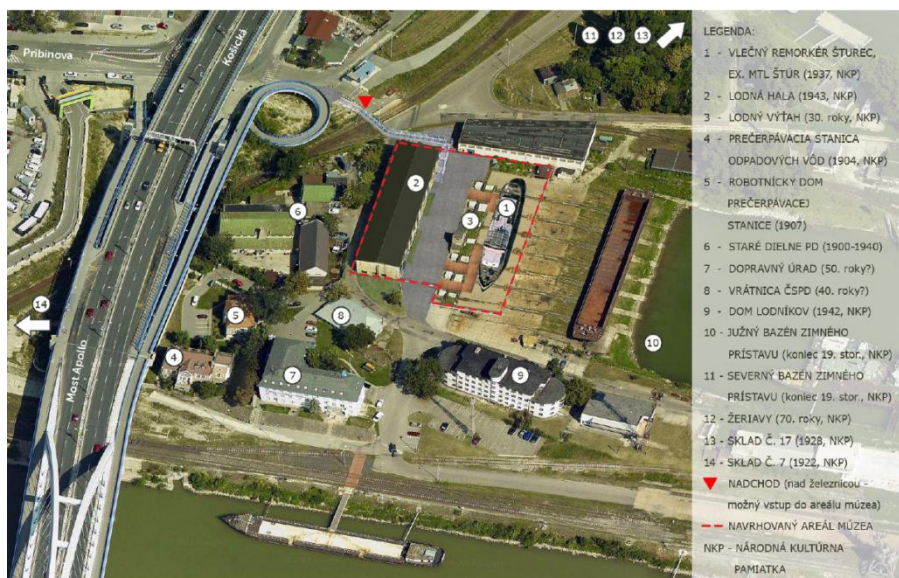
AKTUÁLNE/AKÚTNE
OSOBITNÉ PRÍLEŽITOSTI

Sprístupňovanie zbierkových predmetov a vedomostí o nich

Múzeum vodnej dopravy → špecializovaná expozícia Múzea dopravy v Bratislave

AKTUÁLNE/AKÚTNE
OSOBITNÉ PRÍLEŽITOSTI

Špecializované expozície/Interaktívne expozície/Špecializované zariadenia

- Vedecko-technické centrum pre deti a mládež I. etapa (2013) → z m e n a
- Vedecko-technické centrum pre deti a mládež II. etapa
- Planetárium (1974) – o p t i k a = z a c h o v a ť → digitálna projekcia ako doplnok
- Pozorovateľňa → obnova a adaptácia priestoru kupoly
- Sieň elektrických výbojov

Výstavné aktivity

- témy/aktuálnosť/prostredie
- medziinštitucionálna spolupráca
- využitie výstupov vedeckovýskumnej činnosti
- mobilita/putovné formy
- vývoz/partnerstvo v MUT

Odborné činnosti

2015 – 2020
5 vlastných výstav
2 vývozy
3 putovné prezentácie v SR
bežný rozpočet

Odborná metodická činnosť/Edičná činnosť/Publikačná činnosť

- pravidelné podujatia pre odbornú verejnosť
- súčinnosť s partnerskými inštitúciami a ďalšími subjektami
- periodické publikácie/neperiodické publikácie
- zdieľanie informácií/dobrych praktík online
- priestor pre online publikovanie

Odborné činnosti

konzultácie
odborné podujatia

Digitalizácia

- výsledky NP pre využitie STM
- pokračovanie – tematická selekcia na profesionálnu digitalizáciu
- veľké 3D predmety
- 2D predmety

Odborné činnosti

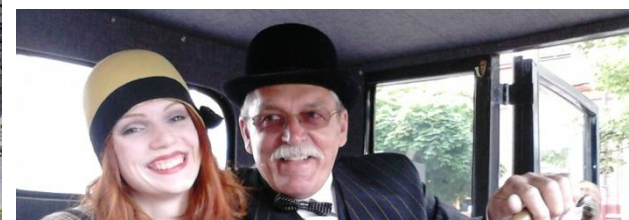

NP Digitálne múzeum
3 063 DO zo ZP STM
Slovakiana

Sprievodné aktivity

- regionálny a lokálny turizmus
- načasovanie/dopyt
- aktivizácia partnerov/priateľov múzea /dobrovoľníkov
- škola – múzeum
- dlhodobé neformálne vzdelávanie
- eventy/špecializácia STM
- potenciál funkčnej techniky ZF/tradície upútavkových prezentácií mimo priestorov múzea

Odborné činnosti

Ochrana pamiatok IN SITU
Nehnuteľné (technické) pamiatky

NKP Solivar v Prešove

- Sklad soli → dobudovanie obsahu
- Četerne → statika
- Varňa František → odvodnenie
- Gápel' → šachta Leopold
- Mindžala → prezentačné využitie
- Klopačka → údržba objektu
- areál námestia
- obnova NAJVOG
- nový Solivar

Hámor v Medzeve

- systematická údržba → prostredie

Huta Karol vo Vlachove

- záchranné práce → prostredie

Ľudské zdroje

- audit ľudských zdrojov
- poníženie kumulácie prac. pozícií
- presun vybraných prác na dodávateľský spôsob → efektívnosť
- motivácia k vzdelávaniu zamestnancov/využitelnosť v praxi
- aktívne vyhľadávanie ľudských zdrojov → kritické pozície
- motivačné prvky/benefity
- ďalšie pravidlá a kritériá mimoriadneho odmeňovania

Financie

- ↑ príspevok zriaďovateľa na činnosť
- ↑ vlastné príjmy (tržby zo vstupného, služby)
- NFP, sponzori, donori
- ďalšie generovanie príjmov

Kapitálové investície

- odkúpenie centrálného depozitára
- Galéria II v Múzeu letectva/havárie
- prestrešenie v Múzeu dopravy
- Múzeum vodnej dopravy
- vstup a zázemie v Múzeu letectva
- oprava Galérie I v Múzeu letectva
- sídelná budova STM (strecha)
- Budimír (kaštieľ a park)
- NKP Solivar

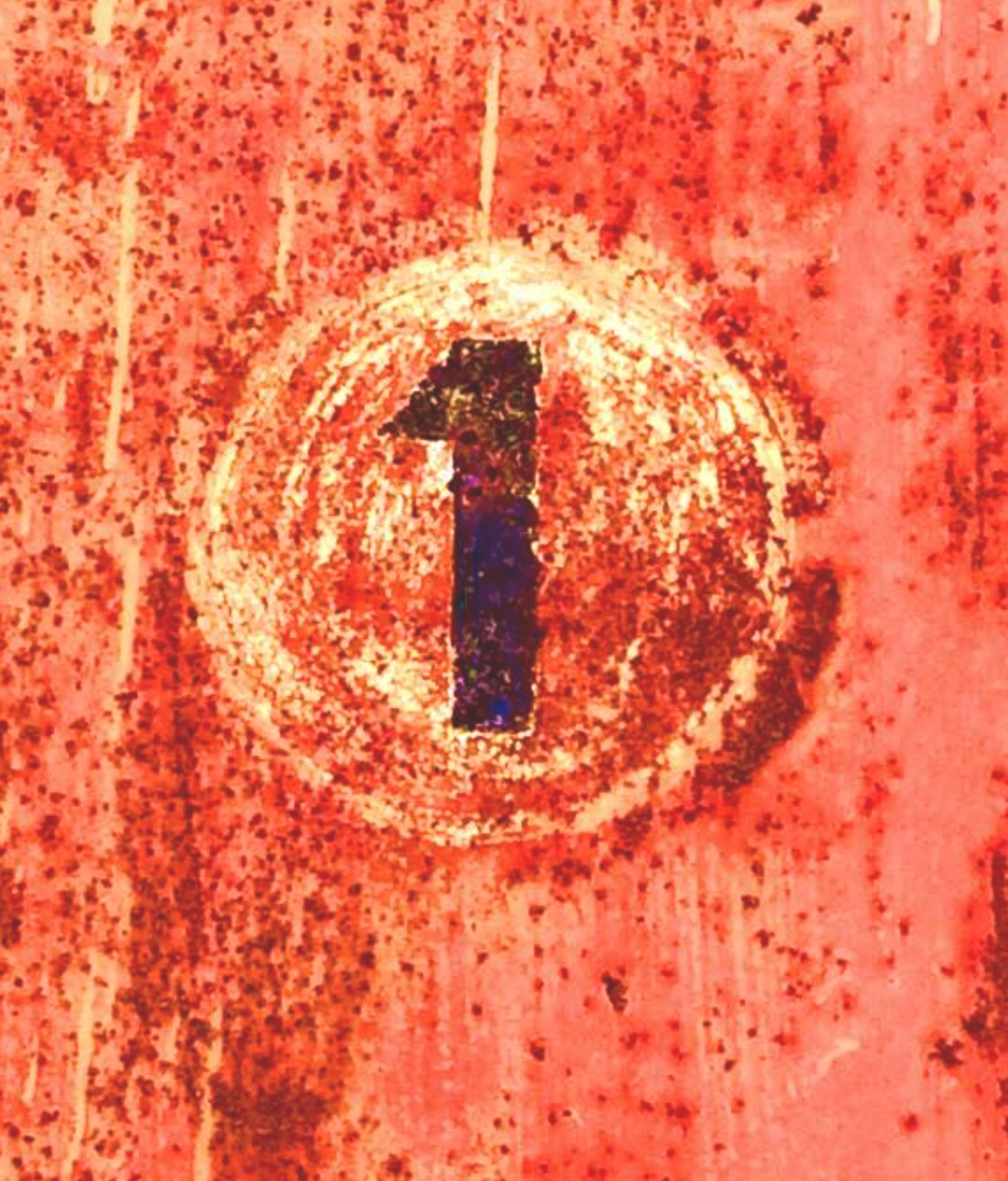
Podporné činnosti

Marketing ←

- podpora rastu ľudského potenciálu
- firemná kultúra a identita
- efektívna interná komunikácia
- kooperácia organizačných útvarov

Marketing →

- jednotná komunikácia/“značka“
- prvky poslania STM
- x anonymita odborných kapacít
- portfólium sprievodných aktivít
- čas/priestor/okolnosti
- genius loci objektov STM
- zázemie pre návštevníkov
- dostupnosť STM
- invenčné podujatia
- pravidelná stimulácia záujmu
- udržiavanie väzieb/partnerstvá
- momenty vernosti múzeu
- koordinované kultúrne podujatia
- online predaj
- online marketing – jednoznačnosť, včasnosť, dostupnosť informácií, komfort, sociálne siete – obojsmerný kanál, rozšíriť na odbornú verejnosť
- spomienky na zážitok v múzeu

Univerzálny recept na úspech neexistuje.

Postupnými, vhodne zvolenými
i načasovanými zmenami **dokážeme
byť lepší, lepší a potom ešte lepší.**

Potrebuje zmenu v myslení
zamestnancov – **práca v múzeu** nie je
práciou na pravidelných 8 hodín denne,
nie je zamestnaním „prestupným“,
prílišná fluktuácia je priam nežiaduca.
Tiež však **nejde o „poslanie“,
či dobrovoľníctvo**, odvedenému výkonu
prináleží adekvátne odmeny...

Práca múzejníka **vyžaduje človeka celého**,
s jeho odbornými znalosťami, praktickými
zručnosťami i osobnostným vkladom.

Ekonomika a prevádzka sú podpornými
činnosťami, s odbornými činnosťami
musia **byť v perfektnnej harmónii.**

My sme múzeum. My (teraz) nesieme
zodpovednosť, čo tu a ako komunikované
zostane po našich predchodcoch a po nás.
**Formujeme/Formujeme kultúru tejto
spoločnosti!**

Ďakujem
za pozornosť.